2008 йил — Ёшлар йили

ҲАР КИМ САВОБ ИШ ҚИЛСИН, ҲАР КУН САВОБ ИШ ҚИЛСИН!

7 (609)

2008 йил 13 февраль

Чоршанба

Mahalla

Газета 1996 йил январь ойидан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармасининг республика нашри

Чоршанба кунлари чиқади

2 — Тортинчоқ келин эди, етакчи маслаҳатчи бўлди
2 — Элчига ўлим йўқ, лекин уни ўғирлашлари мумкин!
3 — «Қаро кўзим»ни тинглаб кўнгил дарди ариди...
3 — Реферат керакми? Муаммосиз!..
4 — «Жун рўмолга ўранган, умид-ла чўғланган қиз...»
4 — Улуғбек кўзига кўринмаган юлдузлар қанча эди?

саҳифада

14 февраль – Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллуд топган кун

Тарих шоҳидлик берадики, Бобур ўз замонасининг илму маърифат аҳлига мудом эътибор ва рағбат кўрсатган. Яна дунё аҳлига яхши маълумки, Бобур қаерда бўлмасин бунёдкорликка кенг йўл очган, ҳатто қурилажак иншоотлар тарҳини ҳам шахсан чизган. Не бахтки, бугунги кунда юртимизда, қолаверса, дунёнинг яна бир нечта манзилларида унинг номи билан аталувчи иншоотлар мавжуд.

СУРАТДА: *мамлакатимиз пойтахтининг марказий кўчаларидан бири Бобур номи билан аталиб, жуда обод, равон ва кўркамдир.*

Р.ГАЛИЕВ олган сурат.

БОБУРГА ЭҲТИРОМ

** Боғишамолда боғ барпо бўлди — Бобур орзуси ушалди*
** «Хатти Бобурий»да битилган Қуръони карим нусхаси Машҳаддан Тошкентга келтирилди*
** Бобур ижоди ва ҳаёти бутун дунё шарқшунос олимлари учун тадқиқот манбаидир*

Мамлакатимизда Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан буюк аждодларимиз меросини чуқур ўрганиш, уларнинг хотирасини абадийлаштириш, асарларида илгари сурилган эзгу ғояларни кенг тарғиб этиш борасида салмоқли ишлар қилинмоқда. Жумладан, Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ҳаёти, ижоди ва фаолиятини мукаммал тадқиқ этиш, асарларини халқимизга асл ҳолича етказиш, меросини тўлалигича тиклаш ва келажак авлодларга етишини таъминлаш борасида кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда.

1994 йили Ўзбекистон Фанлар академиясининг "Фан" нашриётида шоирнинг янги шеърий девони нашр этилди. Ушбу китоб илгариги нашрларда йўл қўйилган нуқсонлар бартараф этилган ҳолда ўқувчиларга тақдим қилинди.

«Бобурнома» муҳим қомусий манба сифатида нафақат мамлакатимиз, балки, жаҳон адабиётининг ҳам нодир намунаси саналади. Олимларнинг мазкур китобни ўрганишга оид изчил илмий изланишлари туфайли кейинги йилларда «Бобурнома»нинг янги нашри чоп этилди. Унда илгариги талқин этилмаган сўз ва ибораларнинг аниқ шарҳи берилган.

Бобур Андижонда ҳукмронлик қилган йилларида Боғишамол адирларида туриб она юртини томоша қилишни хуш кўрар, бу ерда ёзги боғ барпо этишни ният қилар экан. Орадан қарийб беш аср ўтиб шоирнинг бу орзуси рўёбга чиқди. Истиқлолнинг дастлабки йилларида бу ерда миллий боғ барпо этилиб, унга Бобур номи берилди. Уч юз гектар майдонни эгаллаган ушбу боғда миллий услубда безатилган дарвоза, ёдгорлик мажмуаси ва музей мавжуд. Шоирнинг рамзий мақбараси қурилиб, унга Бобур мангу қўним топган гўшадан тупроқ олиб келиб қўйилган.

Давоми 2-саҳифада

Самарқанд вилояти

Замонавий қулайлик

Ёшлар йили Самарқанд туманидаги Ўрташайх қишлоғи ёшлари учун қувончли келди. Эндиликда туман ФҲДЁ бўлими қишлоқдаги ёшлар маркази мажмуаси ёнидаги кўркам ва замонавий бинода янги оилалар никоҳини қайд қилмоқда.

«БАХТ УЙИ» янги бинода

Туман аҳолиси бўлимнинг Х.Ҳалимова, Ю.Хўжаева, Ш.Каримова, Ш.Садриддинова каби ходимларининг малакали хизматларидан мамнун.

— Ўтган йил мобайнида бўлимимиз томонидан 1050 та оила никоҳдан ўтказилиб, оилавий ажримлар сони вилоят миқёсидаги энг кам кўрсаткични ташкил этди, — дейди туман ФҲДЁ бўлими мудираси Х.Насимова. — Бундай натижага аҳоли ўртасида ҳуқуқий саводхонликни ошириш, хусусан, Оила кодексининг мазмун-моҳиятини тушунтириш ва тарғиб этиш орқали эришдик.

Р.ҲАЙИТОВ,
«Mahalla» мухбири.

Йил сарҳисоби

Фаолият самараси ҳар юмушда намоён

Мустақил юртимизда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар самараси ўлароқ, бугун мамлакатимизда аҳолининг турмуш тарзи тобора яхшиланиб бормоқда. Энг аввало, маҳаллаларда миллий урф-одатларимиз, анъаналаримизга қаратилаётган алоҳида эътибор натижасида юртдошларимиз ўртасида меҳр-оқибат туйғулари тобора мустаҳкамланиб, саховатпеша инсонлар, ҳомийлар сафи кенгаймоқда.

Бу борадаги ишларнинг кўламини кенгайтиришда «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви, унинг жойлардаги бўлим ва бўлинмаларининг муносиб ҳиссаси бор, албатта. Айниқса, ўтган Ижтимоий ҳимоя йили давомида бевосита жамғарманинг ташкилотчилиги, ташаббуси ва кўмаги билан амалга оширилган хайрли ишлар салмоқли бўлди.

Бу борадаги натижаларни таҳлил этиб, 2007 йилдаги фаолият якунларини сарҳисоб қилиш, шунингдек, жорий — Ёшлар йилида бажарилиши лозим бўлган асосий вазифаларни белгилаб олиш мақсадида Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси республика бошқарувининг кенгайтирилган тартибдаги раёсат йиғилиши ўтказилди. Унда жамғарманинг республика бошқаруви ходимлари, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бўлимлари раислари иштирок этди. Тадбирда кун тартибидаги масалалар юзасидан маъруза қилган Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви раиси Анвар Аҳмедов мамлакатимизда Юртбошимиз раҳнамолигида амалга оширилаётган ислоҳотлар, янгиланишлар самараси ўлароқ ҳар йили, таъбир жоиз бўлса, ҳар куни ҳаётий муҳим бўлган ижтимоий-иқтисодий ва бошқа соҳалардаги мавжуд муаммолар ўз ечимини топаётганини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Давоми 3-саҳифада

Бухоро вилояти

«Маҳалла» жамғармаси Бухоро шаҳар бўлинмаси ўз ҳисобидан 5 миллион сўм ажратиб, ҳудудда намунали фаолият юритаётган 6 та маҳаллага замонавий компьютерлар совға қилди.

ИЛҒОР ЙИҒИНЛАРГА — КОМПЬЮТЕР

— Компьютер билан тақдирланган маҳаллалар ўтган Ижтимоий ҳимоя йилида фаолиятда ҳар томонлама юқори кўрсаткичларга эришган ўзини ўзи бошқариш органлари ҳисобланишади, — дейди «Маҳалла» жамғармаси Бухоро шаҳри бўлинмаси раиси вазифасини бажарувчи Сулаймон Юсупов. — Йил дастури ижросини таъминлаш, ўз ҳудудларида тадбиркорлик фаолиятини кенгайтириш, янги ишчи ўринларини яратиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш, фуқароларнинг коммунал тўловлар бўйича мавжуд қарздорликларини камайтириш каби масалаларни ҳал қилишда ташаббус кўрсатган фуқаролар йиғинлари бўлинмамиз томонидан ана шу тарзда рағбатлантирилди.

— Бундай совға маҳалламиз фаолиятида ниҳоятда асқотади, ишимизни янада осонлаштиради, — дейди Жуйбор маҳалласи раиси Гулсум Мўминова. — Қолаверса, йиғин мутасаддилари меҳнатининг бу тарзда рағбатлантирилиши, фаолиятимизни янада жонлантириб, янгидан янги муваффақиятларга эришишимизга туртки бўлади.

Ҳамроз АЛИ,
«Mahalla» мухбири.

Ўқув-семинар

Жиззах вилояти

ҲАМ МАЪРУЗА, ҲАМ МУЛОҚОТ

Ўқув-семинар иштирокчилари ҳар икки имкониятдан баҳраманд бўлдилар

Жиззах шаҳрида қишлоқ, шаҳарча ва маҳалла фуқаролар йиғинлари оқсоқоллари ҳамда диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиларининг ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий билимлари ва раҳбарлик малакаларини оширишга бағишланган икки кунлик ўқув-семинар тадбири ўтказилди.

Унда вилоятдаги ташкилот ва муассасаларнинг раҳбар ходимлари, туман ҳокимлари, хотин-қизлар қўмиталари раислари ҳамда "Маҳалла" жамғармасининг вилоят бўлими ҳамда бўлинмалари раҳбарлари иштирок этишди.

Тадбирни вилоят ҳокими вазифасини бажарувчи Муса Анорбоев кириш сўзи билан очди. Ўқув семинарда Республика Бош вазири ўринбосари, Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси раиси С.Иномова, "Маҳалла" жамғармаси республика бошқаруви раиси А.Аҳмедов ўзини ўзи бошқариш тизими ходимлари олдида турган долзарб вазифалар хусусида сўзладилар.

Тадбирда вилоят адлия бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари А.Эшбековнинг "Ўзини ўзи бошқариш органларининг ҳуқуқлари, бурчлари ва вазифалари", вилоят прокуратураси назорат бўлими бошлиғи Б.Умарованинг "Умумий жиноятчиликка қарши курашда маҳалланинг роли", вилоят бош имом-хатиби М.Жабборовнинг "Маънавият ва маърифатнинг жамият тараққиётидаги ўрни, миссионерлик, диний ақидапарастликка қарши тарғибот ишларини ташкил этиш" каби мавзулардаги маърузалари тингланди. Шунингдек, милиция таянч пункти профилактика инспекторлари ва маҳалла фуқаролар йиғинлари ходимлари ўртасидаги ҳамкорликнинг аҳамияти, Ўзбекистон Республикасининг "Фуқаролар мурожаатлари тўғрисида"ги қонуни ижроси юзасидан амалга оширилаётган ишлар, кам таъминланган оилаларга ажратиладиган имтиёзли кредитлар, маҳаллаларда аҳоли бандлиги, оилада тиббий маданиятни юксалтириш ҳамда "маҳалла—мактаб—оила" концепциясининг ҳаётга татбиқ этилиши масалаларига бағишланган маърузалар ҳам қатнашчиларга манзур бўлди.

Тадбирнинг иккинчи куни ўқув-семинар қатнашчилари билан вилоят ҳокими ўринбосарлари ҳамда туман ҳокимлари, ташкилот раҳбарлари ўртасида очиқ мулоқот ўтказилди. Тадбир Жиззах шаҳридаги Зилол ва Олмазор маҳаллалари фаолияти билан яқиндан танишиш ва мазкур маҳаллаларда олиб борилаётган ишларни муҳокама этиш билан якунланди.

Абдували ҚАРШИЕВ,
"Mahalla" мухбири.

Mahalla

— Яна нима дейсиз?
—Ўрташайхлик ёшлар қишлоқнинг ўзида никоҳдан ўтишар эмиш...

"Ташаббус—2008":

СОВРИНЛАР ҒОЛИБЛАРНИ КУТМОҚДА

Мамлакатимизда 1996 йилдан бошлаб, ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ташаббус" соврини учун тадбиркорлар, фермерлар, ҳунармандлар ва хўжалик юритувчи бошқа субъектлар ўртасида кўрик-танлов ўтказиб келинмоқда. Яқинда навбатдаги "Ташаббус—2008" кўрик-танлови бошланади. Тадбир ташкилотчилари иқтисодиёт соҳасида камида уч йилдан буён фаолият юритаётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ўртасида анъанавий танловни ўтказишга тайёргарлик ишларини ниҳоясига етказмоқда.

Танлов ташкилий қўмитаси раиси, Ўзбекистон Республикаси савдо-саноат палатаси раиси Алишер Шайхов ЎзА мухбири билан суҳбатда мамлакатимизда Президент Ислом Каримов ташаббуси билан ўтказиб келинаётган ушбу танлов тадбиркорликни рағбатлантириш, мулкдорлар синфини шакллантириш, илғор тажрибани оммалаштириш, соҳа вакилларининг билим ва касб маҳоратини оширишга қаратилганини таъкидлади. Кўрик-танлов ташкил этилган дастлабки йилдан бошлаб, миллий тадбиркорликнинг илғор тажриба ва ютуқларини эътироф этиш борасида самарали механизмга айланди. Оммавий ахборот воситаларининг танловни кенг ёритиши кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни рағбатлантириб, янги иш ўринларини ташкил этиш, хорижий сармояларни жалб қилиш, импорт ўрнини босадиган ҳамда экспортбоп маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга хизмат қилмоқда.

Танлов иштирокчилари сони йил сайин кўпайиб, ҳуқуқий саводхонлиги ҳам ошмоқда, танловга кўпроқ ёшлар жалб қилинаётгани тадбиркорликнинг обрўси ортаётганидан далолатдир.

Юртбошимиз томонидан иқтисодиётни ривожлантириш борасида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик, фермерлик ҳаракатини жадал ривожлантириш, уларнинг мамлакат ялпи ички маҳсулотидаги улушини кўпайтиришга доир устувор йўналишлар белгилаб берилди. Мазкур кўрик-танлов ҳам ушбу мақсадга эришишда катта ёрдам бермоқда.

"Ташаббус—2008" жорий йилнинг февраль-март ойларида "Энг яхши тадбиркор", "Энг яхши фермер", "Энг яхши ҳунарманд" йўналишлари, шунингдек, танловнинг янги қоидаларида белгиланган "Энг яхши тадбиркор аёл", "Энг яхши ёш тадбиркор", "Ижтимоий қўллаб-қувватлаш соҳасида энг фаол тадбиркор", "Энг яхши молия муассасаси", "Якка тартибда фаолият кўрсатаётган энг яхши тадбиркор" ва "Миллий бренд" каби махсус номинациялар бўйича ўтказилади.

Бу йилги кўрик-танловнинг аввалгиларидан фарқли жиҳатларидан яна бири шундаки, иштирокчиларнинг фаолиятини баҳолаш бўйича янги қўшимча ва мезонлар кўзда тутилган. Уларнинг ҳар бир йўналиш ва номинация бўйича ютуқлари мазкур талаблар асосида холисона аниқланади.

Дастлабки икки босқич ғолиблари учун туман (шаҳар) ва вилоят ташкилий қўмиталари мукофотлари ҳамда ҳомийларнинг махсус совринлари белгиланган. Республика босқичида ғолиб ва совриндорларга дипломлар, "Матиз" автомобиллари, шунингдек, амалий санъат буюмлари, муайян миқдордаги маблағ қайд этилган пластик карточкалар, компьютерлар, техника воситалари ва бошқа мукофотлар топширилади.

Таъкидлаш жоизки, совриндорлар қўлга киритган ғолиблик унвонидан келгусида ўз ҳужжатлари ва реклама материалларида фойдаланиши мумкин. Улар ўз йўналиши бўйича халқаро танловлар, ярмаркалар, семинарларда иштирок этиш, чет элда малака ошириш ҳуқуқига ҳам эга бўлади.

"Миллий бренд" янги махсус номинациясининг жорий этилиши эса бу галги "Ташаббус—2008" танловининг яна бир ўзига хос жиҳатларидандир. Бугунги кунда Ўзбекистонда ва хорижий мамлакатларда ишлаб чиқараётган маҳсулотлари сифати халқаро стандартларга мослиги бўйича эътироф этилаётган компаниялар пайдо бўлмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 2007 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2008 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида маҳсулот рақобатбардошлигини кучайтириш ҳамда унинг сифатини юксалтириш борасида улкан ишларни амалга ошириш лозимлиги қайд этилди. Бу эса Ўзбекистон аҳолиси турмуш даражасини оширишнинг муҳим омили ҳисобланади. Танлов ташкилотчилари ушбу тадбирлар нафақат Ўзбекистоннинг ички бозори, балки хориждаги ташқи бозорда ҳам обрў қозонишга қодир янги компаниялар ва маҳсулотлар пайдо бўлишига хизмат қилишига қатъий ишонади.

В.НИКОЛАЕВ,
ЎзА мухбири.

Mahalla

Таҳририят манзили: Тошкент, Матбуотчилар, 32-уй

www.mahalla.uz

Ўзбекистон Республикаси матбуот ва ахборот Агентлигида 060 рақами билан рўйхатга олинган.

E-mail: mahalla.gz@rambler.ru

Нашр кўрсаткичи:148

Телефонлар:
Қабулхона — 236-53-93
Тел/Факс: — 233-44-25
Масъул котиб: 236-53-75
Хатлар бўлими: 236-57-62

Ҳомий: «Матбуот тарқатувчи» ҳиссадорлик жамияти

«M.R» — белгиси остида реклама-тижорат мақолалари берилади.

Муассислар:
Ўзбекистон «Маҳалла» хайрия жамғармаси республика бошқаруви, «Mahalla» газетаси таҳририятининг меҳнат жамоаси.

Азиз муштарий! «Mahalla»га 2008 йилнинг қолган даври учун обуна давом этмоқда. Шошилинг! Йўқотилган кун учун ачинишдан кўра эртанги кун учун қайғурган афзал.

14 феврал – Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллуд топган кун

БОБУРГА ЭҲТИРОМ

(Давоми. Аввали 1-саҳифада)

1992 йили ташкил этилган Бобур халқаро жамғармаси Заҳириддин Муҳаммад Бобур ва бошқа буюк алломаларимизнинг ҳаёти, ижоди ва фаолиятига оид маълумотларни жамлаш, хорижда сақланаётган ноёб асарларни излаб топиш ва уларни юртимизга қайтаришдек хайрли ишларда фаол иштирок этмоқда. Ўтган йиллари ана шу мақсадда кўплаб халқаро илмий экспедициялар ташкил этилди. Йигирмадан зиёд хорижий давлатда илмий-тадқиқот ишлари олиб борилди. Бунинг натижасида кўплаб ноёб қўлёзма ва тошбосма манбалар ҳамда уларнинг нусхалари юртимизга қайтарилди.

«Бобурнома»нинг янги, тўлдирилган нашри, унинг форс тилида битилган нусхаси, Истанбулдан топилган қўлёзма бўйича қайта тикланган «Бобур девони», бобурийлар сулоласи ҳақидаги «Буюк Акбар» китоби, «Меҳри Нимрўз», «Ғолибнома», «Тарихи Фаришта» асарлари шулар жумласидандир.

— Бобуршуносликда «Хатти Бобурий» деб ном олган алифбо ҳақида кўп маълумотлар мавжуд эди, — дейди адабиётшунос олим Саидбек Ҳасанов. — Бироқ, юртимизда унинг нусхаси йўқ эди. Гап шундаки, Бобур ўз даврида араб алифбосини туркий талаффузга мослаб ислоҳ қилган ва ушбу алифбода Қуръони каримни кўчириб, Маккаи мукаррамага юборган. Жамғарма мутахассисларининг саъй-ҳаракати билан Машҳад шаҳридаги Имом Ризо мажмуаси музейида сақланаётган «Хатти Бобурий»да кўчирилган Қуръони карим нусхаси юртимизга олиб келинди. Ҳозирги вақтда бу ноёб манбани тадқиқ этиш устида иш олиб борилмоқда.

Ана шундай илмий-амалий изланишлар туфайли Бобур асарларининг мамлакатимиз ва хориждаги кутубхона ҳамда музейларда сақланаётган асосий қўлёзмалари нусхаси мамлакатимизга олиб келинди. Ушбу манба Ўзбекистон Фанлар академиясининг Алишер Навоий номидаги адабиёт музейида сақланмоқда. Бу нодир ашё келгусида бобуршунослик соҳасини ўрганувчи ёш тадқиқотчилар ва шоир ижоди ихлосмандларига илмий-амалий изланишлар олиб боришида асосий манба бўлиб хизмат қилади.

Бобур меросини ўқиб ўрганишга хорижда ҳам қизиқиш тобора ортиб бораётир. «Бобурнома»нинг ўттиздан ортиқ тилда чоп этилгани, жаҳондаги етмишдан зиёд музейда Бобур ва унинг авлодлари даврига оид бебаҳо манбалар сақланаётгани бунинг исботидир. Мамлакатимиз олимлари билан бир қаторда хорижлик мутахассислар ҳам бобуршунослик соҳасида салмоқли илмий-тадқиқотларни амалга ошираётир.

Ҳинд олими Қамар Раиснинг «Заҳириддин Муҳаммад Бобур шахси ва шеърияти» китоби, япониялик машҳур шарқшунос олим, профессор Эйжи Манонинг тўрт жилдлик илмий асарлар тўплами, «Бобур ва унинг даври» деб номланган илмий-тарихий асари чоп этилди.

Баҳор ХИДИРОВА,
ЎзА мухбири.

Буюк шоирнинг бебаҳо мероси

Заҳириддин Муҳаммад Бобурдан улкан адабий мерос қолган. Унинг бетакрор ва нафис шеърияти, шарқ халқларининг турмуш тарзи, урф-одатлари, табиати ва қадриятлари ҳақида муфассал маълумот берувчи «Бобурнома» ва бошқа асарларида ўз ифодасини топган эзгу ғоялар инсониятни комилликка ва ўзаро ҳамжиҳатликка чорлаб келмоқда.

Республика болалар кутубхонасида Бобур таваллудининг 525 йиллигига бағишлаб ташкил этилган «Шоҳ ва шоирнинг бебаҳо мероси» мавзуидаги тадбирда шу ҳақда гап борди. Ўзбекистон Миллий китоб палатаси ҳамда Республика маънавият тарғибот маркази ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу анжуманда олимлар, мутахассислар, ўқувчилар ва мумтоз адабиёт ихлосмандлари иштирок этди.

Таъкидланганидек, мустақиллик йилларида Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан юртимизда буюк аждодларимиз ҳаёти ва ижодини кенг тадқиқ этиш, ёш авлодни умумбашарий ва миллий қадриятлар руҳида тарбиялаш борасида кенг кўламли ишлар олиб борилаётир.

Анжуманда олимлар ва мутахассислар ўқувчиларга буюк бобокалонимизнинг ҳаёти ва ижодини ўрганиш, бебаҳо илмий ва адабий меросини асраб-авайлаш, келгуси авлодларга асл ҳолича етиб боришини таъминлаш борасида амалга оширилаётган ишлар хусусида сўзлаб бердилар.

Бобурнинг ижодий меросига бағишланган мушоира бўлди.

Тадбир иштирокчилари кутубхонада Заҳириддин Муҳаммад Бобур ва бобурийлар ҳаёти, ижоди ҳамда фаолиятига бағишлаб ташкил этилган кўргазма билан танишдилар.

(ЎзА)

Андижон вилояти

Муаммо ва ечим

ҲАР ЮМУШКИ, ЮРАКДАН ЧИҚСА...

Маҳалламиздаги 3,5 мингга яқин аҳолининг қарийб 40 фоизини ёшлар ташкил этади. Пиру бадавлат отахон ва онахонларимиз эса ҳар ишда уларнинг маслаҳатгўйи ва дуогўйи. Яқинда маҳалладошларимизнинг ҳамжиҳатлиги натижасида бир муаммо бартараф этилди.

Ёғингарчилик мавсумида маҳалламизнинг асосий кўчасида сув тўпланиб қолиб, йўловчиларга, айниқса пиёдаларга қийинчилик туғдирар эди. Маҳалла аҳли ва фаоллари билан кенгашиб, кўлмак сувларнинг марказий канализация тармоғига оқиб тушишини таъминловчи дренаж қуришга аҳд қилдик. Ушбу хайрли ишга маҳалламиз тадбиркорлари ҳам ўз ҳиссаларини қўшишди. Асосий юмушлар ҳашар йўли билан амалга оширилди. Табиийки, ҳашарда ёшларимиз бел боғлаб меҳнат қилдилар.

Кўпнинг иши унумли бўлади, деганларидай, тез орада дренажни қуриб битказдик.

Ҳа, савобнинг катта-кичиги бўлмайди. Муҳими, у юракдан чиқариб қилинса, бас.

Тоҳиржон ИМИНОВ,
Андижон шаҳридаги Эркин маҳалласи фуқаролар йиғини раиси.

Маҳалла тизимида кимлар ишлайди?

Тошкент шаҳри

“Ютуқларимиз калити — ҲАМЖИҲАТЛИК”

— дейди илғор маҳалланинг фаол маслаҳатчиси

Пойтахтимиз кўркига кўрк қўшиб турган Ҳазрати Имом мажмуасини юртимизда амалга оширилган бунёдкорлик ишларининг яна бир ёрқин намунаси сифатида тилга олишимиз мумкин.

— Мажмуанинг очилиш маросимида тадбирга ташриф буюрган Юртбошимиз билан суҳбатлашиш шарафига муяссар бўлгандим, — дейди Собир Раҳимов туманидаги Истиқлол маҳалласининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси Зулхумор Турсунова. — Биласизми, мен ушбу улкан иншоотнинг қурилишига бевосита шоҳид бўлганимданми ёки юртимизда олиб борилаётган катта ўзгаришлардан қувонганимданми, хуллас ўшанда давлатимиз раҳбарига дилимдан ўтаётганларни тўлқинланиб гапириб бердим. Ушбу учрашув менда катта таассурот қолдирди, янада шижоат билан ишлашимга туртки, далда берди.

Астойдил қилинган меҳнат изсиз кетмас экан. Зулхумор опа «Намунали милиция таянч-пункти» республика кўрик-танловида «Энг етакчи маърифий-маънавий маслаҳатчи» номинацияси бўйича ғолиб деб топилиб, муносиб тақдирланди.

— Фаолиятим давомида маслаҳатчи аввало маҳалла аҳлининг дарди билан яшаши лозимлигига ишонч ҳосил қилдим, — дейди Зулхумор опа. — Зеро, маҳалладошларининг қувончу ташвишларига шерик бўлолмаган инсон ҳурмат-эътибор қозона олмайди. Шу маҳаллага чорак аср муқаддам келин бўлиб тушган эдим. Тўрт йилдан буён маслаҳатчиман. Бугун маҳалла иши ҳаётимнинг бир бўлагига айланиб қолган, десам хато қилмаган бўламан.

Зулхумор опа маслаҳатчи лавозимида иш бошлаган кунданоқ маҳалланинг З.Бобохонова, Н.Саидакбарова, М.Қодирова, В.Йўлдошева каби фаол аёлларини жамоат ишига жалб эта олди, улар билан бамаслаҳат иш тутди. Натижада йиғин ҳудудида ишлар тез жонланиб кетди.

Ўз ҳақ-ҳуқуқини яхши билган инсон ўзгаларни ҳам ҳурмат қилади. Халқ саломатлигини муҳофаза этиш учун эса биринчи галда оилада тиббий маданиятни юксалтириш лозим. Шуни эътиборда тутиб, маҳаллада соҳа мутахассислари билан ҳафтанинг ҳар чоршанба куни фуқароларнинг ҳуқуқий, ҳар пайшанбасида эса тиббий саводхонлигини оширишга қаратилган ўқув-семинарлар, давра суҳбатлари ва учрашувлар мунтазам ўтказиб борилади.

Маҳаллада хотин-қизларни иш билан таъминлаш ва уларга касб-ҳунар ўргатишга, касаначиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Атлас ва адрас тўқиш ўқув марказида 20 нафар хотин-қизга миллий мато тўқиш ҳунари бепул ўргатилиб, улар стипендия билан таъминланяпти. Иккита тикув цехида эса кам таъминланган ва боқувчисини йўқотган оилаларнинг аёллари чеварлик сирларини ўрганиш баробарида моддий даромад ҳам топмоқдалар.

Шунингдек, ҳар ойнинг маълум санасида маҳаллага меҳнат биржасидан вакил чақирилади. Агар ишсиз фуқаро бирон касб ёки ҳунарга эга бўлса, унинг ишга жойлашишига кўмак берилади. Акс ҳолда эса сартарошлик, тикувчилик, ҳисобчилик ва қандолатчилик каби уч ва олти ойлик ўқув курсларида ўқитилиб, сўнгра иш билан таъминланади.

— Катта-кичик ютуқларимизнинг калити энг аввало маҳалладошларимизнинг ҳамжиҳатлиги, меҳр-оқибати самараси. Қолаверса, маҳалла оқсоқоли Жорулло Ҳафизов, 183-милиция таянч пунктининг профилактика инспекторлари капитан Фахриддин Шодмонов, катта лейтенант Улуғбек Каримов, хотин-қизлар билан ишлаш комиссияси раиси Нафиса Саидакбаровалар билан ҳамкорликда иш олиб боришимиз натижасида маҳалладаги мавжуд муаммолар, йиғин ишидаги камчиликлар тез ва осон бартараф этиляпти, — дейди Зулхумор опа.

Зулхумор опа узоқ йиллар мактаб ўқувчиларига физика фанидан сабоқ бергани, болаларга меҳри бўлакчалиги учунми ёшлар билан ишлаш борасида катта тажриба ва кўникмага эга. Жорий йилнинг Ёшлар йили деб эълон қилинишини хайрихоҳлик билан кутиб олган опанинг амалга оширмоқчи бўлган режалари ҳам бисёр. Айни пайтда у маҳалла фаоллари билан ҳамжиҳатликда бу режаларни амалга оширишга киришган.

Шаҳноза ЭРГАШЕВА,
«Mahalla» мухбири.

СУРАТДА: *Собир Раҳимов тумани ҳокими Б.Ҳакимов, маслаҳатчи З.Турсунова (чапдан иккинчи) ва маҳалланинг фаол аёллари.*

2008 йил — Ёшлар йили

ЁШЛАРГА ОИД СИЁСАТНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ

Президентимиз Ислом Каримовнинг 2007 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2008 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида таъкидланганидек, ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги долзарб муаммоларни ўз вақтида ҳал этиш, бунинг учун мустаҳкам қонунчилик базасини таъминлаш зарур.

Тошкент давлат юридик институтида ёшларга оид давлат сиёсатининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштиришга бағишланган илмий-назарий конференцияда шу ҳақда сўз борди. Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, вазирлик ва идоралар, ёшлар ташкилотлари вакиллари, олимлар ва талабалар иштирок этди.

Институт ректори М.Рустамбоев бошқарган тадбирда мамлакатимизда Юртбошимиз раҳнамолигида ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишнинг мустаҳкам ҳуқуқий асослари яратилгани алоҳида қайд этилди.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, “Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатининг асослари тўғрисида”, “Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида”, “Таълим тўғрисида”ги қонунлар, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва бошқа қатор ҳужжатлар бунинг яққол тасдиғидир. Уларда ёшларни ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоялаш, уларнинг ташаббусларини қўллаб-қувватлаш билан боғлиқ муносабатлар ўзининг ҳуқуқий ифодасини топган.

Конференцияда ёшларга оид қонунчиликни янада такомиллаштириш, оила қонунчилигини ривожлантириш истиқболлари, ёшлар ҳуқуқига доир халқаро ҳужжатларни миллий қонунчилигимизга имплементация қилиш масалалари юзасидан фикр ва мулоҳазалар билдирилди.

Н. АБДУРАИМОВА,
ЎзА мухбири.

ХАЛҚАРО ХАБАРЛАР

БУЮК БРИТАНИЯда:

Бош вазир Уильямс таклифини қувватлади

Мамлакат бош вазири Гордон Браун Кентербери архиепископи Роуэн Уильямснинг мамлакатдаги суд амалиётига шариат қонунларининг айримларини киритиш ҳақидаги ташаббусини қўллаб-қувватлашини билдирди.

Уильямснинг ушбу ташаббуси 150 нафар иерарх томонидан қаттиқ танқид остига олинган ва улар архиепископдан ёзма равишда кечирим сўрашини талаб қилишган эди. Ҳукумат раҳбари архиепископ билан анчагина давом этган телефон орқали мулоқотдан сўнг унинг фикрини маъқуллаган. Брауннинг матбуот котиби берган маълумотга қараганда, бош вазир Уильямсни ўта иродали ва жамият олдидаги бурчини сидқидилдан бажараётган инсон сифатида эътироф этган.

7 феврал куни Кентербери архиепископининг «Ислом ва Англия ҳуқуқшунослиги» мавзусида қилган маърузасидан сўнг инглиз черковлари ўртасида можаро бошланган эди. Уильямс католизм ва иудаизмнинг айрим меъёрлари Бирлашган қиролликдаги юридик амалиётларда муваффақиятли қўлланилаётгани боис мамлакатнинг мусулмон аҳолиси учун шариатдаги баъзи қонун-қоидаларни жорий этиш ташаббуси билан чиққан. Унинг таъкидлашича, мусулмонларни диний эътиқод ва қонун олдидаги бурч масаласида иккисидан бирини танлашга мажбур қилмаслик керак.

АҚШда:

Ҳужжатлар Хитойга тақдим этилган эмиш...

France Presse агентлигининг хабар беришича, АҚШда тўрт нафар киши Хитой фойдасига жосуслик қилишда шубҳа қилиниб, қўлга олинган. Гумон остидагилар иккита иш бўйича сўроқ қилинмоқда. Янги Орлеан штатида истиқомат қилувчи Тай Шен Ко ва Ю Син Кан, шунингдек, виржиниялик Грегг Уильям Бергерсен Америка мудофаасига доир ҳужжатларни Хитойга тақдим этганликда айбланмоқда. Иккинчи иш бўйича эса «Boeing» компаниясининг собиқ муҳандиси Донфан Чун компаниянинг махфий технологияларига оид маълумотларни ўғирлаганлик ва хитойликларга ошкор қилганликда гумон қилиняпти.

Аниқланишича, Тай Шен Ко исми ошкор этилмаган хитойлик мансабдор шахснинг топшириғи билан Америка мудофаа вазирлиги ходими — 51 ёшли Бергерсендан АҚШ ва Тайван ўртасидаги қурол-яроғ савдосига оид махфий маълумотларни олган. Ю Син Кан эса ушбу маълумотларни мансабдор шахсга етказишда воситачилик қилган.

Гумондорларга нисбатан расмий равишда айблов эълон қилиндими-йўқми, ҳозирча маълум эмас. Хитой томони ҳам ушбу воқеага бирон муносабат билдирганича йўқ.

АФҒОНИСТОНда:

Элчи ғойиб бўлди

Покистоннинг Афғонистондаги элчиси Тариқ Азизуддин хизмат машинасида иш жойига кетаётиб Қобул шаҳри яқинида ғойиб бўлган. Покистон ташқи ишлар вазирлигининг тахминича, элчи ўғирлаб кетилган бўлиши ҳам мумкин.

Ушбу воқеа Покистоннинг Афғонистон билан чегарадош ҳудудида рўй берган. Толибонлар назорати остидаги мазкур ҳудудда тез-тез тўқнашувлар содир бўлиб туради.

Элчи ҳайдовчиси ва тан соқчиси билан биргаликда Пешавордан чегара томон йўлга чиққан, бироқ белгиланган вақтда манзилга етиб бормаган. Ушбу ҳудуд Хайбер туманига қарашли бўлиб, туман мутасаддилари элчининг ғойиб бўлганлиги ҳақида хабарни тасдиқлашди.

Хориж матбуоти асосида Ш.ЭРГАШЕВА ва Н.БЕРДИБОЕВА тайёрлади.

Қашқадарё вилояти

Юртбошимиз Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 15 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишдаги маърузасида ёшларга нафақат ишонч билдириш, балки уларга ўз имкониятларини тўла намоён этишлари учун шароит яратиш кераклигини ҳам таъкидлаган эдилар. Президентимизнинг 2007 йил 18 майдаги «Ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғриси»даги Фармонига асосан ёш тадбиркорлар ва оилаларга банклар томонидан имтиёзли кредитлар ажратилаётгани ҳам ёшларга кўрсатилаётган ғамхўрлик намунасидир.

Кредитга маблағ — ёш оилага рағбат

— Юртбошимиз ташаббуси билан 2008 йилнинг Ёшлар йили деб эълон қилингани ва йил дастурининг асосий вазифалари белгилаб берилгани биз — ёшлар учун катта имкониятлар эшигини очмоқда, — дейди Қарши туманидаги Ғубдин қишлоғида яшовчи Назокат Маматова. — Имкониятдан унумли фойдаланиб, «Микрокредитбанк»нинг Бешкент бўлимидан олган кредит ҳисобига қишлоқда тикувчилик цехини очдим. Эндиликда мен нафақат иқтисодий жиҳатдан оёққа туриб олишим, балки янги иш ўринларини яратиб, ўнлаб тенгдошларимга тикувчилик сирларини ўргатишим мумкин.

Лаганди қишлоғида истиқомат қилувчи Дилшода Зоҳидова, ертепалик Башорат Зикраевалар ҳам кредит олиб, цех ташкил этган бўлсалар, Жаҳонгир Зиёдуллаев, Азиз Қосимов каби ёшлар ажратилган маблағни мақсадли ишлатиб, уй-рўзғор жиҳозларини сотиб олишди.

— Ёшларни, ёш оилаларни иқтисодий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш янги иш ўринлари яратишга, ёшларда ташаббускорликни ривожлантиришга туртки бермоқда, — дейди «Микрокредитбанк»нинг Бешкент бўлими бошлиғи Қаҳрамон Эшбоев. — Бўлимимиз томонидан бошланғич сармояни шакллантириш мақсадида 20 та оилага 14 миллион сўм, 18 та оилага эса 26 миллион сўмдан ортиқ истеъмол кредитлари ажратилди.

Банкнинг Қарши тумани бўлимида ёш фермерларга хўжаликларини ривожлантириш учун кредитлар ажратиш намунали йўлга қўйилган. Хусусан, ўтган йили 32 та фермер хўжалигига қарийб 100 миллион сўм ажратилган бўлса, жорий йилда ёш тадбиркорлар ҳамда ёш оилаларни қўллаб-қувватлаш, янги иш ўринларини яратиш учун 200 миллион сўм ажратиш кўзда тутилган. Жумладан, 90 та ёш оилага ипотека кредитлари берилади. Шунингдек, юздан ортиқ ёш касаначига ишлаш учун шароит яратилиб, ўнлаб йигитларга чорвачиликни йўлга қўйишлари учун амалий ёрдам бериш ҳам режалаштирилган.

Қ.ЭГАМБЕРДИЕВ,
«Mahalla» мухбири.

Фарғона вилояти

ЁШЛАР МАРКАЗИДАН ИЖТИМОИЙ КЎМАК

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят бўлими кенгаши ташаббуси билан 2005-2006 йилларда Тошлоқ тумани ва Қўқон, Марғилон, Фарғона шаҳарларида ёшлар ижтимоий хизматлар марказлари очилган эди. Ўтган йили Учкўприк, Фурқат, Ёзёвон, Данғара ва Сўх туманларида ҳам ана шундай марказлар иш бошлади.

Мазкур марказларнинг ишга туширилиши ёшларнинг касб-ҳунар эгаллаши, бўш вақтларини мазмунли ўтказиши учун имкон яратди. Бунинг самараси ўлароқ, ўтган вақт давомида ушбу марказларда спорт, компьютер, тикувчилик, пазандачилик, зардўзлик каби 14 та йўналиш бўйича 3985 нафар ёшларга касб-ҳунар ўргатилиб, уларнинг аксарияти ишга жойлаштирилди.

Жорий йилда Қувасой шаҳри ва қолган туманларда ҳам ёшлар учун ижтимоий хизматлар марказларини очиш режалаштирилган. Бу борада «Маҳалла» жамғармасининг вилоят бўлими, туман ва шаҳар бўлинмалари, фуқаролар йиғинлари ҳамда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг шаҳар ва тумандардаги кенгашлари ўзаро ҳамкорлик қилишмоқда.

Қодир ШОДМОНОВ

Ушбу мақолалар Ўзбекистон мустақил босма ОАВ ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди томонидан ажратилган грант асосида тайёрланди. «Ёшлар сиёсати амалга оширилишини такомиллаштириш, ўсиб келаётган ёш авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, соғлом турмуш тарзи тарғиботи».

Бор бўлсин ҳомийлар! — Тошкент вилояти

«Саховатпешаларнинг ОТАСИГА МИНГ РАҲМАТ!»

...Сўнгги йилларда маҳалламиз аҳолиси ер сатҳига яқин жойлашган сизот сувларидан азият чекиб келарди. Айниқса, ўтган йили бу муаммо анча кескинлашди: айрим маҳалладошларимизнинг турар-жойлари нураб, чўка бошлади. Бу муаммога қарши бирор чора қўлланилиши шарт, лекин унинг ечими катта маблағга бориб тақаларди.

Шундай вазиятда фермер Акбар Машахопов хайрли ишга қўл урди — сизот сувлари хавф солаётган ҳудудлар бўйлаб 1 километр 200 метр масофада катта зовур қазиш ишларига ҳомийлик қилиш ташаббуси билан чиқди. Бу хайрли ташаббусни яна бир ёш фермер Бахтиёр Қосимов ҳам қўллаб-қувватлади. Акбаржон ўз ҳисобидан 1 мллион сўм, Бахтиёржон эса 700 минг сўм маблағ ажратиб, туман қишлоқ ва сув хўжалиги бўлими билан ҳамкорликда зовур қазиш ишларини бошлаб юборишди. Маҳалладошлар ҳам енг шимариб, ҳашар уюштиришди. Натижада тез кунда муаммо барҳам топиб, маҳалладошларнинг кўнгли хотиржам бўлди. Табаррук кайвонилар саховатпеша фермерларни дуо қилишди, «Отангга раҳмат», дея олқишлашди.

Акбаржон бошчилик қилиб келаётган «Абдумажид бобо» фермер хўжалиги деҳқонлари 71 гектар майдонда пахта ва ғалла етиштириб, ҳар йили шартнома режаларини ортиғи билан бажариб келишмоқда. Фермер хўжалиги даромадидан унинг аъзоларидан ташқари маҳалламиздаги кам таъминланган, моддий кўмакка муҳтож оилалар ҳам манфаат кўрмоқда. Тадбиркор фермер ушбу йилда маҳалламиздаги мактаб ва қишлоқ врачлик пунктини таъмирлаш учун маблағ ажратишни ният қилган.

Абдуқодир ЭГАМҚУЛОВ,
Юқори Чирчиқ туманидаги Қизилсой маҳалласи фуқароси.

Фаолиятда фаол йигинлар — Сурхондарё вилояти

Бу йил қиш қаттиқ келди. Қор устига қор ёғди. Шундай кунларнинг бирида Бойсун туманидаги Шўрсой маҳалласида истиқомат қилувчи боқувчисини йўқотган Малоҳат Нарзиева оиласи яшаб турган уйнинг томи қулаб тушди. Томнинг тўсинлари ҳам, шиферлари ҳам бутунлай яроқсиз ҳолга келди. Оқибатда бечора аёл қишнинг қаҳратонида бошпанасиз қолди.

УЙНИНГ ТОМИ ҚУЛАБ ТУШДИ...

аммо саховатпеша маҳалладошлар кўмаги билан у бир кундаёқ қайта тикланди

Воқеани эшитган маҳалла фаоллари, қўни-қўшнилар ёрдамга шошилдилар. Саховатпеша инсонлар ҳам қўл қовуштириб туришмади. Салом Муродов, Тоштемир Муродов, Ботир Файзиев, Жаббор Султонов, Музаффар Фозилов, Тошпўлат Ашуров, Бўри Султонов, Чори Жўраев каби маҳалладошлар ҳиммати билан қурилиш учун зарур хом ашёлар тайёр бўлди. Маҳалла оқсоқоли Салим Муродов ва котиби Ғани Қорақуловлар бу ишда бош-қош бўлди. Бир кун ичида бинонинг томи бутланди.

— Мустақиллик йилларида аҳоли ҳаётида туб ўзгаришлар бўлди, — дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси С.Муродов. — Хусусан, маҳалладаги тўқсон фоиз хонадон газлаштирилди. Икки юздан ортиқ хўжалик тоза ичимлик суви билан таъминланди. Кейинги икки йилда 50 дан зиёд ёш оилалар замонавий турар-жой биноларига кўчиб ўтди. Айни кунда бу биноларни газлаштириш ишлари ҳам жадал олиб борилмоқда.

Маҳаллада тадбиркорлар сони кун сайин ортиб бормоқда. Қиш фаслида ҳам иссиқхоналар орқали аҳоли бодринг, помидор ва зиравор ўсимликлар билан таъминланмоқда. Яна бир муҳим жиҳати шундаки, уларда ўттиз нафар хотин-қиз иш билан таъминланган. Учта кичик корхона, 20 дан ортиқ тегирмон, мойжувоз, савдо дўконлари, сартарошхона ва бошқа хизмат кўрсатиш шахобчаларида 60 нафар киши меҳнат қилмоқда. Ёқуб Тўрақулов, Ортиқ Равшанов, Пиримқул Орипов, Ҳайрулло Ўринов каби тадбиркорларнинг саховатпешалигидан маҳалла аҳли миннатдор. Ўтган йили кам таъминланган ҳамда ёрдамга муҳтож саккизта оилага ҳомийлар бир бошдан қорамол совға қилишди.

Ёқуб Тўрақулов бошчилигидаги қўлигул ҳунармандлар ишлаб чиқараётган мебель буюмлари ва уй-рўзғор анжомлари харидорларга манзур бўлмоқда. Жумладан, улар «Ташаббус — 2007» кўрик-танловининг туман ва вилоят босқичларида ғолиб чиқишди.

Шунингдек, маҳалла йўллари ҳам тобора равонлашиб боряпти. Жумладан, Очил Пардаев, Ботир Ҳамидов сингари ҳомийлар ташаббуси билан Тоба гузаридаги йўлга шағал тўкилди.

Омон ШУКУРОВ,
«Mahalla» мухбири.

Тадбир — Тошкент шаҳри

Маҳалладошлар учун «НАЗМ ВА НАВО» кечаси

Ўтган ҳафтада юртимиз маданий ҳаётида алоҳида ўрин олган тадбирларнинг асосий қисмини бобокалонимиз, буюк мутафаккир ва шоир, шеърият мулкининг султони Алишер Навоий таваллудининг 567 йиллик санасига бағишланган маърифий-мусиқий тадбирлар ташкил этди. Ана шундай тадбирлардан бири 9 ҳамда 12 февраль кунлари Алишер Навоий номидаги Давлат академик Катта театрида ҳам бўлиб ўтди.

Тошкент шаҳри ҳокимлиги, «Маҳалла» жамғармаси Тошкент шаҳри бўлими ташаббуси билан шаҳар маданият ва спорт ишлари бош бошқармаси, «Камолот» ЁИҲ, Республика Маънавият тарғибот маркази иштирокида ташкил этилган ушбу маърифий-мусиқий тадбир «Алишер Навоий ижоди — маънавиятимиз пойдевори» деб номланди. Тадбирда кенг жамоатчилик вакиллари, навоийшунос олимлар, ёшлар, пойтахт маҳаллалари аҳли ва фуқаролар йиғинлари ходимлари иштирок этдилар.

Дастурда Алишер Навоий ғазаллари билан айтилувчи мумтоз қўшиқларга кенг ўрин берилган бўлиб, моҳир созанда ва бастакор Абдуҳошим Исмоилов раҳбарлигидаги Юнус Ражабий номидаги «Мақом» ансамбли ижросидаги куй ва қўшиқлар тадбирга файз киритди. Ўз санъати билан эл меҳрини қозонган, ихлосмандлар қалбидан чуқур ўрин олган ўнлаб қўшиқчи-санъаткорлар, жумладан, Ўзбекистон халқ артистлари Зулайҳо Бойхонова, Матлуба Дадабоева, Замира Суюнова, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Эркин Рўзиматов, Насиба Сатторова, Соибжон Ниёзов, шунингдек, ёш хонандалар Фурқат Ашуралиев, Элмурод Аҳмедов, Ҳилола Саминоваларнинг дилтортар хонишлари кўнгиллардан ғуборларни аритди. Айниқса, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар ака-ука Ваҳобовлар ижросидаги Навоийнинг «Қоши ёсинму дейин» ҳамда «Қаро кўзим» ғазаллари билан айтиладиган ашулалар тадбир иштирокчилари олқишига сазовор бўлди.

— Алишер Навоий таваллуди муносабати билан деярли ҳар бир фуқаролар йиғини ҳудудида маҳалла аҳли, ёшлар иштирокида бадиий-мусиқий кечалар ташкил этилди, — дейди «Маҳалла» жамғармаси Тошкент шаҳри бўлими раиси Жамолиддин Шоҳакимов . — Биз ана шундай тадбирларнинг ташкилотчиси бўлиб хизмат қилаётган маҳалла ходимлари ва фаоллари, жамоатчилик ва пойтахтимиз меҳмонлари учун катта бадиий-мусиқий тадбир, ўзига хос «Назм ва наво» кечасини ташкил этишга қарор қилдик. Икки кун давомида намойиш этилган ушбу дастурдан 4000 нафарга яқин томошабин баҳраманд бўлди.

Шунингдек, ушбу тадбир доирасида Алишер Навоий асарлари, ижоди ва ҳаёти ҳақида яратилган бадиий-ҳужжатли асарлар кўргазмаси ҳам ташкил этилди.

М.ҚОСИМОВА

Наманган вилояти

Наманган шаҳридаги “Муштарий” тикувчилик акциядорлик жамиятида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми йил сайин ортиб бормоқда. Жумладан, 2007 йилда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш 112,2 фоизни ташкил этди.

Айни вақтда корхона реконструкция қилиниб, бу ерда “Муштарий Интернационал ЛДП” Ўзбекистон—Америка қўшма корхонаси ташкил этилмоқда. Бунинг учун 733,5 минг АҚШ доллари миқдорида инвестиция киритилган.

— Қўшма корхона энг замонавий тикув дастгоҳлари билан жиҳозланди, — дейди тадбиркор Обидмирзо Маҳсумов. — Яна икки юз нафар тажрибали чеварни бирлаштирадиган корхонада йилига 1 миллиард 250 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

СУРАТДА: *тикувчи Муаззам Мирсолиева.*

Ҳотам МАМАДАЛИЕВ (ЎзА) **олган сурат.**

Олам турфа

Ер остида 6 кеча-кундуз

Хитойлик ака-ука Сяньчэнь ва Сяньюи Мэнлар ер остида, яъни ноқонуний равишда фаолият юритаётган конда деярли олти кеча-кундуз қолиб кетишди ва ниҳоят улар кондан чиқиб олишди.

Маълум бўлишича, кутилмаганда конда авария содир бўлиб, чиқиш йўли бекилиб қолади. Икки кеча-кундуз давом этган қидирув ишлари ҳеч қандай натижа бермагач, қутқарувчилар авария ҳолатининг қайта такрорланишидан хавфсираб, қидирув ишларини тўхтатиб қўйишади.

Ака-укаларнинг бахтига кон ичида тоза ҳаво етарли даражада эди. Умидсизликка тушмаган random кончилар катта машаққат билан ташқарига олиб чиқиш учун туйнук очишга муваффақ бўлдилар. Мэнлар бир амаллаб ташқарига чиқишди-ю, хушдан кетишди.

Шу яқин-атрофдаги кончилар уларни дарҳол шифохонага олиб боришди. Шифокорларнинг берган маълумотларига кўра, ака-укалар асосан сувсизлик ва очликдан азият чекишган.

Энг қизиғи, ушбу воқеадан сўнг жавобгарликдан қўрққан ноқонуний кон эгаси ғойиб бўлган.

Машиналар учун махсус “қулф”

Бельгия ҳукумати спиртли ичимликлар ичиб, машина бошқарувчи ҳайдовчиларга қарши курашишнинг ўзига хос чорасини топишди.

Ҳозирда ушбу мамлакатда ичувчиларнинг машинасига мажбурий равишда "алкоқулф" ўрнатишга доир қонун ишлаб чиқилмоқда. Машинага ўртнатиладиган махсус қурилма маст ҳайдовчининг машинани ўт олдиришига тўсқинлик қилади.

Қурилма машинанинг ўт олдириш тизимига уланиб, ҳайдовчи дастлаб махсус ускунага пуфлаши керак бўлади. Агар ҳайдовчининг танасидаги алкоголь миқдори белгиланган кўрсаткичдан ошиб кетса, машина жойидан қўзғалмайди.

Бундай қурилма асосан ичкиликбозликка берилиб, аввалари ҳам йўл-патруль хизмати ходимлари томонидан огоҳлантирилган ҳайдовчиларнинг машиналарига ўрнатилади.

Йил сарҳисоби

Фаолият самараси ҳар юмушда намоён

(Давоми. Аввали 1-саҳифада)

Дарҳақиқат, ўтган йилда жамғарманинг 14 та ҳудудий бўлими ва 199 та туман ҳамда шаҳар бўлинмаларининг маҳаллалар фаолиятини яхшилаш, инфратузилмасини мустаҳкамлаш, аҳолининг ёрдамга муҳтож қатламини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган фаолияти ўз самарасини берди. Якка-ёлғиз қариялар, касалманд ва ногирон, кам таъминланган инсонларнинг ҳолидан мунтазам равишда хабар олиш, турли сана ва байрамларда совға-саломлар улашиб туриш натижасида минглаб инсонларнинг қалбида ҳаётга умид, шукрона ҳисси жонланди. Бинобарин, ушбу юмушларни бажариш мақсадида ўтган йил давомида 30 миллиард сўмдан ортиқ маблағ сарфланди.

Булардан ташқари, Ижтимоий ҳимоя йили мобайнида жамғарманинг бўлим ва бўлинмалари ҳисобидан қишлоқ жойлардаги мингдан ортиқ оилаларга бир бошдан қорамол ҳадя этилди. Шу жумладан, саховатпеша ҳамюртларимиз ва ҳомий ташкилотлар кўмагида 40 мингта соғин сигир кам таъминланган, кўп болали оилаларга берилди.

Маҳалла тизими ходимлари, айниқса, фуқаролар йиғини раислари, маҳалла маслаҳатчилари ва бошқа ходимлар ўз ҳудудида яшовчи аҳоли билан доимо якдилликда, баҳамжиҳат иш тутадилар. Қолаверса, улар маҳалладаги оилаларни, маҳалла аҳлининг турмуш тарзини яхши билишади. Шу билан бирга ҳомийларни эзгу ишларга жалб этишда ҳам маҳалла мутасаддилари ва фаолларининг иштироки беқиёс. Хусусан, юртимиз мустақиллигининг 16 йиллиги олдидан жамғарманинг бўлим ва бўлинмалари ҳисобидан ҳамда ҳомийлар кўмагида «Саховат», «Мурувват» ва «Меҳрибонлик» уйлари, ногирон, касалманд ва кам таъминланган оилаларга 1 миллиард 334 милллион сўмлик хайрия ёрдамлари кўрсатилгани фикримизнинг исботидир.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, маҳалладошларнинг бир-бирларига меҳр-оқибати намунаси бўлган юқоридаги каби хайрли тадбирлар бундан буён ҳам фуқаролар йиғинлари фаолиятидаги энг асосий йўналишлардан бири бўлиб қолаверади.

Маҳаллалар ва фуқаролар йиғинларининг фаолияти ҳақида гап кетар экан, оммавий спорт, хусусан, болалар спортига кенг эътибор берилаётганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Мамлакатимизнинг барча маҳаллаларида «Соғлом оила», «Биз соғлом спортчилар оиласимиз» шиори остида спортнинг 6 йўналиши бўйича уюштирилган мусобақа, марафон ва беллашувлар маҳалла аҳлининг айниқса, ёшларнинг спортга бўлган қизиқишини янада кучайтиришга хизмат қилди. Биргина, болалар ва ўсмирлар ўртасида анъанавий равишда ўтказиб келинаётган «Футболимиз келажаги» республика турнирининг 2007 йилдаги беллашувлари 500 минг нафардан зиёд ёш чармтўп ишқибозларини футбол майдонларида жамлади. Шунингдек, ўтган йил давомида маҳаллаларда 276 та спорт майдончаси қуриб фойдаланишга топширилди. Қолаверса, 151 та спорт майдончаси замонавий услубда жиҳозланди.

Кейинги йилларда қарияларни қадрлаш, улар учун юртимизнинг турли вилоятлари ҳудудига, пойтахтимиздаги тарихий обидалар, ёдгорлик ва муқаддас қадамжоларга ҳамда истиқлол йилларида қад ростлаган бунёдкорлик мажмуаларига бепул зиёрат сафарини уюштириш анъанага айланиб бормоқда. Хусусан, ўтган йилда 36 минг нафар пенсионер «Маҳалла», «Нуроний» жамғармалари, «Камолот» ЁИҲ ҳамда маҳаллий ҳокимликлар ҳамкорлигида ташкил этилган шундай саёҳатларда бўлишди.

Мамлакатимизда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини ривожлантиришга қаратилган ҳар бир ислоҳот самараси республикамизда мавжуд ҳар бир фуқаролар йиғини фаолиятида, фуқароларимизнинг кундалик ҳаёти ва фаолиятида намоён бўлаётгани, бу ислоҳотларни ҳаётга татбиқ этишда жамғарма тизимининг ҳиссаси беқиёс экани қувонарлидир. Жамғарманинг кенгайтирилган раёсат йиғилишида шу каби муваффақиятлар билан бир қаторда мавжуд камчиликлар хусусида ҳам тўхталиб ўтилди. Бинобарин, тадбирда бўлим ва бўлинмалар фаолиятига танқидий ва таҳлилий жиҳатдан баҳо берилиб, қўлга киритилган ютуқларни 2008 йил — Ёшлар йилида янада мустаҳкамлаш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Шунингдек, тадбирда маҳаллалар аҳли, хусусан, ёшлар орасида миллий ғоя тарғиботини кучайтириш, ёш оилаларда эр-хотин ажрими ҳолатларининг олдини олиш мақсадида жамоатчилик назоратини кучайтириш каби масалалар ҳам муҳокама этилди.

Тадбирда алоҳида эътибор қаратилган масалалардан яна бири мамлакатимиздаги барча фуқаролар йиғинларида жорий йилнинг ноябрь-декабрь ойларида бўлиб ўтадиган маҳалла фуқаролар йиғини раиси ва маслаҳатчилари сайловига тайёргарлик кўриш ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш тизимини муносиб кадрлар билан таъминлаш масаласидир. Айни кунда тизимда фаолият юритаётган ходимларнинг соҳага доир билим ва кўникмаларини бойитиш, уларга услубий-амалий ёрдам кўрсатиш, шунингдек, турли мавзу ва йўналишларда ўқув-семинарлар ташкил этиш борасида аниқ режалар асосида иш кўриш муҳим экани таъкидланди.

Йиғилиш сўнгида кун тартибидаги масалалар юзасидан билдирилган таклиф ва мулоҳазалар асосида Ёшлар йилида амалга ошириладиган вазифалар белгилаб олиниб, «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви раёсатининг қарори қабул қилинди.

МУХБИРИМИЗ

Ёшлар камолоти йўлида — Жиззах вилояти

УМИДЛИ СПОРТЧИЛАР — ФАХРИМИЗ

Юртимиз ёшлари ўртасида спортнинг барча турларини оммалаштириш, бунинг учун етарли шарт-шароитлар яратишга республикамиз миқёсида алоҳида эътибор қаратилаётганлиги самараси ўлароқ, ёш спортчиларимиз нуфузли мусобақаларда муваффақиятли иштирок этмоқдалар. 2007 йил давомида жиззахлик ёш спортчилар эришган ғалаба ва ютуқлар қалбимизни қувончга тўлдирди. Ўтган йили қитъамизнинг турли ҳудудларида бўлиб ўтган халқаро мусобақаларда юртимиз шарафини ҳимоя қилган жиззахлик ёш спортчиларнинг 354 нафари медаллар билан тақдирланганлиги ҳам сўзимизни тасдиқлайди.

Шахматчи қизларимизнинг етакчиси Юлдуз Ҳамроқулова Туркияда бўлиб ўтган жаҳон чемпионатида қатнашиб бронза медалини, Ўзбекистон чемпионатининг олий лигасида олтин медални қўлга киритди. Юлдузхон бу муваффақияти билан жиззахликларнинг фахрига айланди.

Ўзбек кураши довруғини дунёга таратаётган курашчиларимиз ҳам кўп. Масалан, Меҳрож Акабоев ва Телман Очилов Англияда ўтказилган Ислом Каримов халқаро турнирида, Олимжон Равшанов эса Мўғилистонда бўлиб ўтган жаҳон чемпионатида ғолиблик шоҳсупасига кўтарилди.

Чарм қўлқоп соҳибларидан бири Абдуғаффор Умаров ҳарбий спортчилар ўртасида жаҳон чемпиони унвонига сазовор бўлган бўлса, яна бир боксчимиз — Хуршид Тожибоев ёшлар ўртасида Осиё чемпиони деган унвонга эришди.

Шунингдек, Турон яккакураши бўйича Нукусда ўтказилган Осиё чемпионатида жиззахлик яна бир умидли спортчимиз Сайёра Ҳожиматовага тенглашадиган рақиб топилмади.

Яқинда Жиззах шаҳридаги «Нур» тантаналар мажмуасида миллий спортимиз довруғи ва равнақига муносиб ҳисса қўшган спортчи ёшлар ҳамда уларнинг мураббийлари учун тантанали тадбир ташкил этилиб, уларнинг ҳар бири муносиб рағбатлантирилди. Мураббийлар ва ёш спортчилар вилоят ҳокимлигининг фахрий ёрлиқлари ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Айни чоғда вилоятдаги барча маҳаллалар ва ҳатто энг чекка қишлоқларда ҳам спортга бўлган эътибор янада кучайтирилиб, спорт билан шуғулланувчи ёшлар сафи кундан кун кенгаймоқда.

Абдували ҚАРШИЕВ,
«Mahalla» мухбири.

Талаба мулоҳазаси

«МЕНГА РЕФЕРАТ БЕРИНГ!..»

Ҳозирги кунда компьютер ҳаётимизнинг барча соҳаларига кириб борди, десак янглишмаймиз. Компьютер замондошларимизнинг оғирини енгил, узоғини яқин қилмоқда.

Доимо ёшлар билан гавжум интернет кафеларда кино ёки клиплар томоша қилиш, интернет орқали жаҳонда юз бераётган энг сўнгги янгиликлардан бохабар бўлиш, дунёнинг исталган ҳудудида яшовчи инсонлар билан мулоқот ўрнатиш ва ҳоказо яна кўплаб хизмат турларидан фойдаланиш мумкин. Кейинги пайтларда интернет кафеларда яна бир хизмат (буни «хизмат» деб бўлармикин?) тури кенг йўлга қўйилди. Энди бундай масканларда ўқувчи ва талабаларга барча фанлардан тайёр реферат, мустақил ишдан тортиб, ҳаттоки курс ва диплом ишларигача таклиф қилинмоқда. Ўқув юртларида қишки ва ёзги синовлар мавсумида бундай хизматдан фойдаланувчилар сони ҳар доимгидан анча ортади. «Админстратор»нинг қўли-қўлига тегмайди, навбат кутиб турганларнинг эса кети узилмайди. Улар орасида мактаб ўқувчисидан тортиб олийгоҳ талабасигача бор. Ҳамманинг талаби ҳар хил: кимдир табиий, кимдир ижтимоий, яна кимдир аниқ фанлар бўйича реферат сўрайди. Мижозларни куттириб қўймаслик ёки шошиб қолмаслик, қисқаси бу борадаги хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш мақсадида айрим интернет кафеларда махсус «буюртма қоғоз»ларидан фойдаланилмоқда. Агар вақтингиз тиғиз бўлса, унга реферат мавзуси, тайёр бўлиш вақтини ёзиб қолдирсангиз кифоя. Белгиланган пайтда буюртмангизни олиб кетишингиз мумкин. Шу йўл билан чўнтак қаппайтираётган шоввозлар ўз ишларининг ҳадисини олишган — рефератингиз талабга жавоб беради: режа, мавзу баёни, хулоса, адабиётлар рўйхати, хуллас, ҳаммаси ўз ўрнида. Бироқ бундан ўқувчи ёки талаба нима олди? Менимча, масаланинг энг муҳим ва ўйлантирадиган томони ҳам ана шунда.

Одатда ҳар қандай топшириқ ўқувчи ёки талабанинг фанни қай даражада ўзлаштирганини синаш ёхуд бирон бир мавзу юзасидан билимини кенгайтириш мақсадида берилади. Аммо тайёр рефератни сотиб олганларнинг кўпчилиги уни ҳатто варақлаб ҳам кўрмайди. Хўш, бундан кимга наф, кимга зиён?

Ҳозир кўпчилик кутубхонага қатнаб, китоб варақлаб, бош оғритишдан кўра «реферат ёзишни» афзал кўрмоқда. Шу боис айрим талабалар ўқитувчиларни «менга реферат беринг!..» деб ҳол-жонига қўймайди.

Илгари реферат ёки мустақил ишни қўлёзма шаклида тайёрлаган ўқувчи гарчи маълумотларни китобдан кўчирса ҳам, бирор нарса ўрганар, жиллақурса мавзуни топиш учун изланар, нимани қоралаётганини билар эди. Энди-чи?! Интернетда ҳаммаси тап-тайёр. Қўлингдан келса, кўчириб ол, йўқса мавзуни «админстратор»га айтсанг бас, бир зумда муҳайё қилади. «Мендан кетгунча эгасига етгунча» қабилида бажарилган ишни эса талаба ё ўқийди ёки шу «ҳолича» ўқитувчига топширади. Бу ўзини ўзи алдаш дегани эмасми? Бироқ масаланинг иккинчи томони ҳам бор. Бизнингча, рефератни қабул қилиб олаётган ўқитувчи ўқувчи ёки талабадан рефератнинг қўлёзма шаклида топширилишини ёхуд матнни оғзаки баён қилиб беришини талаб қилса, мавзу юзасидан уни саволга тутса, балки бундай «савдо»ларга чек қўйилган бўлармиди?

Ботир САНГИРОВ,
талаба.

БАЛИҚЧИЛИК – СЕРДАРОМАД СОҲА

Оролбўйида балиқчиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилаётгани туфайли у яна сердаромад соҳага айланмоқда.

Нукус шаҳрида ўтган халқаро семинар-кенгаш Қорақалпоғистонда мазкур соҳани ривожлантириш, сунъий йўл билан балиқ урчитиш ва уни боқиш борасидаги илғор тажрибани оммалаштириш масалаларига бағишланди. Тадбирда ўндан ортиқ мамлакатдан келган олим ва мутахассислар, балиқчиликка ихтисослашган хўжалик ва корхоналар раҳбарлари, тегишли идора ва ташкилотлар вакиллари иштирок этди.

Ўзбекистон Фанлар академияси Қорақалпоғистон бўлими балиқчилик шўъбаси мудири Бозорбой Бердихановнинг айтишича, Қорақалпоғистон ҳудудидаги айрим кўллар ва сув ҳавзалари хусусийлаштирилиб, фермер хўжаликлари ташкил этилгани соҳанинг жадал ривожига хизмат қилмоқда. Нукус балиқчилик хўжалигида инкубация цехи очилди. Сув ҳавзалари қайта таъмирланиб, уларга зотдор балиқлар қўйилди.

Семинар-кенгашда балиқларни сунъий йўл билан кўпайтириш, боқиш ва савдосини ташкил этиш, қайта ишлаш борасида хорижий корхоналар билан ўзаро ҳамкорликни йўлга қўйиш, тажриба алмашишга оид масалалар атрофлича муҳокама қилинди.

А.ОРТИҚБОЕВ,
ЎзА мухбири.

Мозийдан мерос иншоотлар

Самарқанд вилояти

Соҳибқирон Амир Темурнинг набираси, Шоҳруҳ Мирзонинг тўнғич ўғли Мирзо Улуғбек — умумжаҳон маънавий-маърифий меросига катта ҳисса қўшган фалакиётшунос олим, мутафаккир сифатида дунёга машҳур буюк аждодларимиздан бири. Мирзо Улуғбек милодий 1394 йилнинг 22 мартида дунёга келган. Унинг мамлакат ҳукмдори сифатида илм-маърифатни юксалтириш, бунёдкорлик ишларига алоҳида эътибор бергани тарихдан яхши маълум.

РАСАДХОНАКИ, НА ЭРОН НА ХУРОСОНДА БОР!

Мирзо Улуғбек 1417 йилда Бухорода, 1420 йилда Самарқандда, 1433 йилда Ғиждувонда мадрасалар қурдирган. У узоқ йиллар давомида Расадхона қурилишига доир режалар тузган, тайёргарлик кўрган. Айни кунга келиб тарихшунос олимлар Улуғбекка замондош бўлмаган, XIX асрнинг I ярмида яшаб ижод этган Абу Тоҳирхўжанинг «Самария» асари маълумотларига асосланган ҳолда Расадхона қурилиши 1424-1428 йилларда амалга оширилган, деб ҳисоблашади. Аслида ҳам шундаймикин?

Самарқанд шаҳрида жойлашган Улуғбек Расадхонаси ўз ичига олган Мирзо Улуғбек ёдгорлик музейи мудири Нодир АКРОМОВ билан шу мавзуда суҳбатлашдик.

— Расадхона қурилишига оид маълумотларни Мирзо Улуғбекка замондош бўлган шоирлар ва тарихнависларнинг асарларидан излаш мақсадга мувофиқдир, — дейди Нодир Акромов. — Масалан, Мирхонд, Хондамир, Шарофиддин Али Яздий асарларида, «Бобурнома»да, эронлик фалакиётшунос олим Кошифий манбаларида Расадхона қурилиши 1419 йилда бошлангани қайд этилган. Улуғбекка иккинчи устоз мақомида бўлган эронлик олим Ғиёсиддин Жамшид Ал-Комийнинг отасига ёзган мактубида ҳам бу қурилиш 1419 йилда бошлангани кўрсатилган. Хусусан, мактубда «...Бинонинг том қисми битиб қолди. Фақатгина деворларнинг ташқи қисмига ишлов беріляпти. Дарсларни эса аллақачон бошлаб юбордик», деб таъкидлаб ўтилади. Бундан ташқари, бошқа тарихий манбаларда ҳам Улуғбекнинг отаси Шоҳруҳ Мирзо 1419 йилнинг кузида Самарқандга келгани, бу ердаги катта миқёсли бунёдкорлик ишларидан мамнун бўлиб, ўғлининг елкасига қоқиб «Эй, фарзанд, мен бу хил улкан ишларни на Хуросон ва на Эрон заминида кўрдим!» дегани қайд этилган.

Абдураззоқ Самарқандийнинг «Матлаус-саъдайн», «Мажмаул-баҳрайн» асарларида баён қилинишича, 1420 йилнинг баҳорида, Наврўз кунларида Самарқандга келган Улуғбекнинг онаси Гавҳаршодбегим Расадхонани томоша қилгач, ифтихор билан шундай хитоб қилган экан:

«Чун Улуғ Мирзом дар эрди ҳандаса,
На тавон ёф дар ҳазорон мадраса».

Бу сатрларнинг маъноси шуки, «Менинг ўғлим Мирзо Улуғбекдек фалакиёт билимдони ва муҳандис олимни замонамизнинг минглаб мадрасаларидан излаб топа билмайсизлар».

Улуғбек Расадхона қурилиш жойига ҳам жуда катта аҳамият берган. Агар унинг жойлашган координатларини таҳлил қилсак, у ислом географияси бўйича 99 меридиан ва 39 параллел кенгликда жойлашган. Мирзо Улуғбек ўзининг «Зижи жадиди Кўрагоний» асарида 1018 та юлдуз координатини кўрсатиш билан чекланмай, «Кўринмас юлдузлар сфераси» деган бир бўлим киритиб, унда 193 та — биз кечалари кузата олмайдиган юлдузларни санаб ўтган. Бу асар Европада жуда машҳур бўлиб, XV аср охирларида лотин тилига таржима қилинган ҳолда жуда кўп нусхада тарқалган. Шарқда грузин, арман, эрон тилларига таржима қилинган. 1648 йилда асар Жон Грефет томонидан инглиз тилида чоп қилинган. 1690 йилда поляк олими Ян Гевелий томонидан ёзилган «Астрономия даракчиси» номли асар Мирзо Улуғбек шахси ва асарларига қизиқишни янада орттириб юборди.

Расадхона тақдири темурийлардан сўнг аянчли бўлди. Турли даврлардаги босқинчилик урушлари, хонликлараро тахт курашлари туфайли Самарқанддаги кўпгина меъморий-тарихий ёдгорликлар сингари Расадхона ҳам кўп талофат кўрди. Улуғбек шогирдларидан Низомиддин Кўҳистоний ҳамда Али Қушчилар устози ёзган ва кўп йиллар давомида йиққан китоблардан бир қисмини сақлаб қола олгани ва бошқа мамлакатларга олиб кетгани ҳақида баъзи бир маълумотлар бор холос. Улуғбекнинг яна бир шогирди Баҳовуддин Омулий эса устози асарларини бошқа тилларга таржима қилади ва Улуғбек тузган самовий жадвалларга асосланиб дунёнинг қайси ҳудудида яна расадхона қуриш мумкинлиги ҳақида ёзиб қолдиради. Ана шу манбалар асосида Шоҳжаҳон XVII асрда Жайпурда расадхона қурдиради.

Неча юз йиллар давомида Расадхона тупроқ остида қолиб кетган. Орадан кўп йиллар ўтиб,

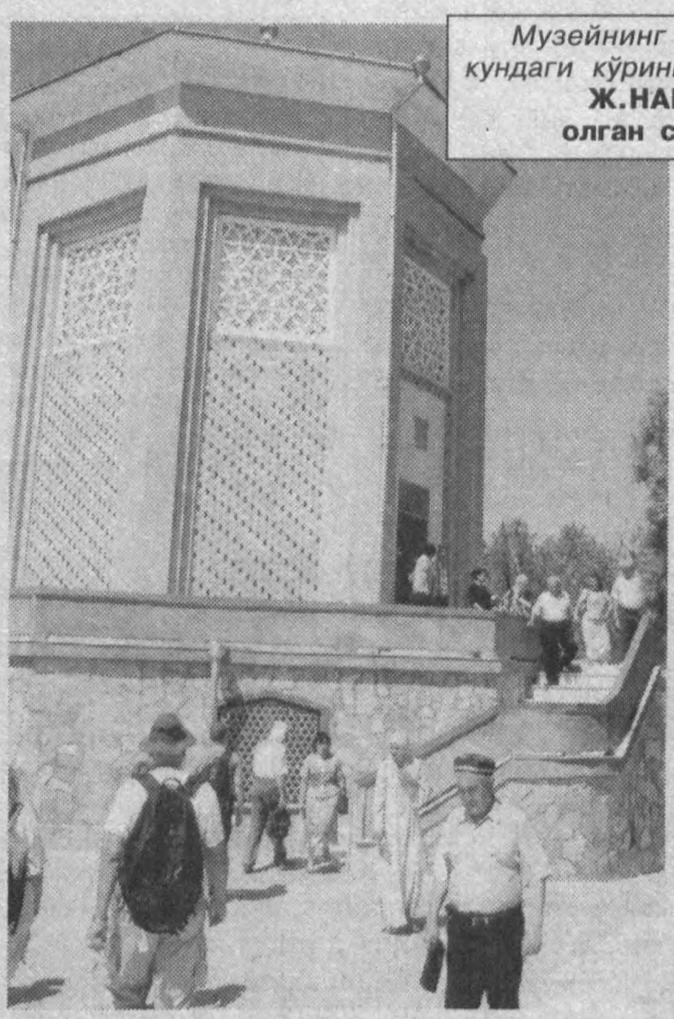

Музейнинг айни кундаги кўриниши.
Ж.НАБИЕВ олган сурат.

1908 йилда Абу Саид Маҳдум исмли киши рус зобити Василий Шляпкин кўмагида Расадхона жойини аниқлаб, унинг пойдевор қисмини очишга муваффақ бўлади. 1915 йилга келибгина хайрия пуллари эвазига Расадхона биноси устига пештоқ қурилади. Ўша пайтда Расадхонанинг қисман бўлса-да тикланишида самарқандлик уста-ҳунарманд Абдубақол Самарқандий жонбозлик кўрсатган.

Айни кунда фаолият юритаётган Мирзо Улуғбек ёдгорлик музейига 1969 йилда асос солинди. Аммо музей мустақиллик йилларидагина, Юртбошимизнинг шахсан раҳнамолиги остида буюк аждодларимиз мероси ва муқаддас хотираси тикланиб, том маънода қадр топгач тўлақонли фаолият юрита бошлади. Энг муҳими, Расадхона мажмуаси қайта таъмирланиб, асл ҳолига қайтарилди. Айниқса, Самарқанднинг 2750 йиллик юбилейи арафасида музей қайта чирой очди: хоналар таъмирланди, қайтадан безатилди, музей атрофида етти гектарлик майдонда боғ ташкил қилиниб, йигирма хилдан зиёд манзарали дарахтлар экилди.

Музейга инглиз, хитой, араб, немис тилларини биладиган ходимлар ишга жалб қилинган. Мирзо Улуғбекнинг шоир, буюк фалакиёт олими, мусиқа асарларини ёзган ижодкор эканлиги ҳақидаги экспозициялар бу ерга ташриф буюрган ҳар бир инсонда катта қизиқиш уйғотиши шубҳасиз. Шу боисдан бўлса керак музейимизга келувчилар сони йил сайин кўпайиб боряпти. Масалан, ўтган йил мобайнида 75 мингга яқин ҳамюртларимиз буюк аждодимиз ҳаёти билан яқиндан танишиш, руҳи поки ҳақига дуолар қилиш ниятида келган бўлсалар, яна 30 мингдан зиёд хорижлик сайёҳларни кузатдик. Аввал умуман кузатилмаган бир ҳолатни айтай: Лотин Америкаси мамлакатларидан 3 мингга яқин меҳмонлар келишди. Хорижликларнинг юртимиз тарихи, буюкларимиз ҳаёти ва ижодига қизиқиши, эҳтиром кўрсатишидан қалбимиз фахрга тўлади. Ёшларимизнинг тарихий, маънавий бой меросимизга чексиз ҳурмат ва эҳтиром билан ёндашиши эса янада қувончлидир.

«Mahalla» мухбири Рустам ҲАЙИТОВ ёзиб олди.

МУНАЖЖИМЛАР ТАЪБИРИ

ҚЎЙ (21.03-21.04)
Айни кунларда ҳаётингизда катта ўзгариш бўлиши кутилмоқда. Муҳим қарорларни қабул қилишда шошилмасликка ҳаракат қилинг.

СИГИР (22.04-20.05)
Ҳужжатларни расмийлаштириш билан боғлиқ масалалар шу кунларда асосий муаммолардан бирига айланиши мумкин.

ЭГИЗАКЛАР (22.05-21.06)
Ижодкорлик қобилиятингизни намойиш қилишнинг айни вақти. Шу боис, ҳафта давомида бу борадаги маҳоратинингизни синаб кўринг.

ҚИСҚИЧБАҚА (22.06-22.07)
Ҳамкасбларингиз билан ҳамфикр бўлиб ишлашга ҳаракат қилинг. Оқимга қарши сузганингиз билан ҳеч нарсага эришолмайсиз.

АРСЛОН (23.07-22.08)
Саломатлик — туман бойлик. Ушбу ақидага, айниқса, шу кунларда кўпроқ амал қилганингиз маъқул. Об-ҳаво билан боғлиқ ўзгаришлар сурункали касалликларни қўзғатиши мумкин.

ПАРИЗОД (23.08-22.09)
Ушбу бурж вакиллари шу кунларда моддий томондан бироз қийинчиликларга дуч келишлари мумкин.

ТАРОЗИ (23.09-22.10)
Айни кунларда мўмай даромадли иш таклиф қилишлари мумкин. Уни имкониятингиздан келиб чиққан ҳолда қабул қилганингиз маъқул.

ЧАЁН (23.10-22.11)
Атрофингизда сизни маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватловчилар сони янада кўпаяди. Бу албатта сизнинг уларга бўлган муносабатингизга боғлиқ.

ЎҚОТАР (23.11-21.12)
Ушбу ҳафтада яқинларингизга ҳеч ҳам инжиқлик қила кўрманг. Бу билан фақат уларни ранжитиб қўйишингиз мумкин.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12-19.01)
Ҳафта давомида қимматли қоғозлар бозорини яхшилаб ўрганинг. Шундан сўнг, бу борадаги режаларни амалга оширсангиз бўлади.

ҚОВҒА (20.01-18.02)
Ушбу ҳафтанинг кўнгилдагидек ўтишини хоҳласангиз майда-чуйда гапларга эътибор бермасликка ҳаракат қилинг. Жума куни сизни ажойиб янгиликлар кутмоқда.

БАЛИҚ (19.02-20.03)
Асабларингиз анча толиққанлиги сабабли бироз муддат дам олиш сиз учун фойдадан холи бўлмайди. Шахсий ҳаётингиз билан боғлиқ муаммоларни кейинроқ ҳал қилганингиз маъқул.

Закийлар аския айтса...

Кулги инсон умрини узайтиради, дейишади.

Арабча «закий» сўзидан олинган аския «зеҳни ўткир, сўзамол, заковатли» каби маъноларни билдиради. Фақат халқимизгагина хос бўлган аския тўй-томошаларда, сайил ва байрамларда, давраларда ижро этилади. Ўзбек тили имкониятларининг бойлиги, сўзлардаги маъно серқатламлилиги ушбу санъатнинг пайдо бўлишига асос бўлган.

Табиийки, аския айтишишга ҳар ким ҳам жазм этавермайди. Негаки, сўз ўйини, қочирим, ҳазил-мутойиба, киноя, ташбеҳ, ўхшатиш, муболаға сингари ҳажв санъати воситаларидан усталик билан фойдаланишда зийрак, ҳозиржавоб бўлмаган киши аскиячилар даврасида бир зумдаёқ сўз ўқига нишон бўладилар.

Рустам ШАГАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Дорихонада:
— Айтинг-чи, сизда ацетилсалицилли кислота борми? Ҳалиги, иситмани тушириб, оғриқни қолдирадиган таблетка бор-ку, таркибида карбонат натрий ҳам бўлади...
— Аспирин демоқчисиз-да?
— Ҳа, яшанг, худди ўша. Хотирам чатоқ-да, «аспирин» деган сўз ҳеч ёдимда турмайди.

ЯНГИСИДАН БОР!

* * *

Руҳшунос шифокор ҳузурида:
— Биласизми, доктор, хотиним ваҳима касалига йўлиқиб қолган. «Кўйлакларимни биров ўғирлаб кетади» деган ваҳима уни ҳечам тинч қўймаяпти. Бечорани бу ваҳимали ўй-хаёл адои тамом қилмаса, деб қўрқаман. У ҳатто кўйлакларини қўриқлаш учун махсус одам ёллабди. Кеча ишдан келиб кийим жавонни очсам, ўша одам турибди денг. Бирор чорасини топиб хотинимни бу ваҳимадан қутқаринг, илтимос...

* * *

Эр хотинига:
— Чекишнинг зарари ҳақида газеталарда ваҳимали гапларни шундай кўп ёзишяпти-ки, ўқиб-ўқиб охири ташлашга қарор қилдим.
— Наҳотки чекишни ташлайсиз? Вой қандай яхшисиз-а!
— Мени нотўғри тушунма-да, хотин! Чекишни эмас, газета ўқишни ташладим. Эртадан газета харид қилмай қўявер...

Ҳаёт сабоғи

ЕРТЎЛАДА ҚОЛГАН ТАРИХ

(ҳикоя)

Тоғ қўйнида жойлашган қишлоқ. Иккита ертўла уйда уч нафар кампир, икки нафар жувон ва етти ёшлар чамасидаги қизалоқ яшайди. Қишлоқ аҳли — шу.

Шаҳар узоқ. Улар 2-3 ойда бир хат олиб келадиган кекса почтачини интиқ бўлиб кутишади. Уларнинг хат-саводи йўқ. Кекса почтачи ўзи олиб келган хатларини ўзи ўқиб беради. Кампирлар у билан уруш, очарчилик ҳақида суҳбатлашади.

Қаҳратон қиш кунларидан бирида почтачининг ўрнига ўғли — чўлоқланган йигит хат олиб келди. У уруш кўрган...

Ташқари совуқ, ертўла зах. Ичкарида бир-бирининг пинжига тиқилган уч нафар кампир, икки нафар аёл, эчки жунидан тўқилган рўмолга ўраниб ўтирган қизалоқ интиқ бўлиб ўтирибди. Бир чеккада қумғонда сув қайнайди. Йигит жойлашиб ўтирди. Унинг юзида ҳаёт балқиб турибди. Йигитга ёғоч пиёлада дала чўплари солиб дамланган чой узатишди. У чойдан хўплаб-хўплаб, келтирган хатларини ўқий бошлади. «Қишлоқ аҳли» йиғлади. Сўнг йигит уруш ҳақида гапирди. Жангда кўрганларини сўзлади. Аёллар яна йиғлади. Қизалоқ унчалик тушунмаса-да, йигитнинг гапларини қизиқиш билан эшитди.

— Мен яна урушга бораман, — деди йигит ярадор оёғига уриб. — Биз ғалаба қиламиз. Кейин байрам қиламиз.

У қизалоққа юзланди:

— Ўшанда сен ўқийсан, тўйиб-тўйиб нон ейсан!

Йигитнинг қалбидан меҳр таралади. Зах ертўлага гўё баҳор келгандай...

Уруш ҳам тугади. Қизча туман марказидаги мактаб-интернатда ўқиди. Тўйиб-тўйиб нон еди. Олийгоҳни тугатиб, одамлар билан гавжум қишлоғидаги мактабда ўқитувчилик қилди.

Турмушга чиқди, она бўлди, буви бўлди...

Лекин совуқ қиш кунидаги ўша манзара кўз олдидан ҳеч кетмади. Тўғриси, болалигини унута олмади.

Тоғ бағрида қўй боқиб ўтирар эканман, устозим менга ушбу воқеани гапириб берди. Жун рўмолга ўраниб ўтирган қизалоқ менинг устозим эди. Биз бир вақтлар ертўла бўлган тепаликда ўтирардик. У серажин қўллари билан ҳассага таянганча хаёлга толди.

Ўйчан нигоҳи узоқларга тикилди. Унга қарар эканман, кўз олдимда ўша манзара пайдо бўлди. Лекин у сал бошқачароқ эди:

...Қиш. Изғирин. Харсанг тошлараро оқсоқланиб, қор кечиб кетаётган навқирон йигит. Уни меҳр билан кузатиб қолаётган кўзлари нурли уч нафар кампир, қалбида келажакка умид пайдо бўлган икки нафар жувон, жун рўмолга ўралган, юраги умид-ла чўғланган қизалоқ...

Жамбул ҚУРБОНБЕКОВ

Х.СОДИКОВ чизган расм.

ООО «ДИНАРА-АУДИТ» (ИНН 204403351) преобразуется в ЧП «ДИНАРА-АУДИТ». Претензии принимаются в течении 1-месяца со дня опубликования объявления по тел: 370-63-06

ООО «KROKUS GAZ SERVIS» (ИНН 200542776, ОКОНХ 14321) уменьшает свой уставной фонд с 203 525, 47 долларов США до 197 525, 47 долларов США. Претензии принимаются по адресу: г.Ташкент, ул.Маштабиб 7.

Чирчиқ Олий танк қўмондонлик инженерлик билим юрти томонидан 2004 йил 19 июнда Солаев Боймурод Эгамберганович номига берилган 280369 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли бекор ҳисобланади.

Тошкент вилояти Оққўрғон туманидаги 49-ихтисослашган мактаб томонидан 2000-2001 ўқув йилида Ҳайдарова Гўзал Искандаровна номига берилган O'R-A № 1127065 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли бекор ҳисобланади.

Ҳамза тумани Жарқўрғон кўчаси 35-уйда жойлашган МЧЖ «Rohatali H.K» (ОКОНХ 71200, ИНН 200545638, ОКПО 15466276) тугатилади. Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 1 ой давомида қабул қилинади. Тел: 293-16-47

ООО «BILLUR SUV SERVIS» (код по ОКПО 20662140) г.Ташкента Юнусабадского р-на сообщает об уменьшении уставного фонда с 25217500 сумов до 10560000 сумов. Справки по тел: 112-92-98

Общество с ограниченной ответственностью «EDEM GRAND SERVIS» (ИНН 300386912) зарегистрированное инспекцией государственной регистрации субъектов предпринимательства Кибрайском р-не Ташкентской области N 1610 от 4 апреля 2007 г. ликвидируется (на основании протокола от 04.02.2008 г.) Претензии принимаются в течении 2-месяцев со дня публикации объявления по адресу: Ташкентская обл. Кибрайский р-н, ул.Университетская дом 155 «а». Тел: 103-72-24

«Маҳалла» жамғармаси Наманган вилояти бўлими вилоятнинг Тўрақўрғон туманидаги Тошкент маҳалласи фуқаролар йиғини раиси бўлиб ишлаган **Роллан МИРЗАЕВнинг** вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Mahalla

Таҳрир ҳайъати:
Анвар АҲМЕДОВ, Акмал САИДОВ, Ниғматилла АБДУЛЛАЕВ, Бобур АЛИМОВ, Рустам ҚОСИМОВ, Шухрат РИЗАЕВ, Раҳмон ҚЎЧҚОР, Чори ЛАТИПОВ, Фаррух БЎТАЕВ, (бош муҳаррир ўринбосари) Мавлуда ҚОСИМОВА, (масъул котиб) Бахтиёр РИЗАЕВ, Беҳбуд ЖУМАЕВ.

Таҳририят ўзи буюртма бермаган мақолалардан, хат, хабарлардан газета йўналишини ва уларнинг газета талабига жавоб беришини инобатга олган ҳолда имкон доирасида фойдаланади. Таҳририят унга ечим ясаш масъулиятига эга эмас.

Таҳририятга келган шикоят мактубларидан фақат таҳририят нуқтаи назари бўйича фойдаланилади. Таҳририят шикоятларга ечим излаш, хулоса ясаш ваколатига эга эмас.

Газета таҳририят компьютерларида терилди ва саҳифаланди, офсет усулида босилди. А-2, 2 босма тобоқ.
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.
Тошкент, Матбуотчилар кўчаси 32.

Телефонлар:
Қабулхона — 236-53-93
Тел/Факс: — 233-44-25
Масъул котиб: 236-53-75
Котибият — 236-55-69
Хатлар бўлими: 236-57-62

19482 нусхада чоп этилди. Буюртма Г-120 Топширилди — 22.20
1 2 3 4 ⸢ 6